Súd:	Okresný súd Nitra
Spisová značka:	12C/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4118202553
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI:	ECLI:SK:OSNR:2019:4118202553.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcov: 1. R. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. F. XXX/XX, J., 2. J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, X. K., obaja zast.: BANÍK & Partners s.r.o., so sídlom Košická 4984/46, Bratislava, IČO: 51 329 972, proti žalovaným: 1. FORMICA spol. s r. o., so sídlom Spojovacia 521/7, Nitra, IČO: 31 408 168, zast.: Mgr. Peter Mesároš, advokát, so sídlom Bottova 34, Nitra, 2. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zast.: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

r o z h o d o l :

I.Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 13.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

II.Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 15.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

III.Súd priznáva žalobcom v 1.a 2. rade náhradu trov konania v plnej výške, ktorú sú povinní žalobcom zaplatiť žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 2.3.2018 domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobkyňu 1 vo výške 13.000 eur a pre žalobcu 2 vo výške 15.000 eur, čo odôvodnili tým, že dňa 7.5.2015 došlo k dopravnej nehode v dôsledku ktorej utrpela ich matka zranenia, ktorým na mieste nehody podľahla. Žalovaný 1 bol prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorého prevádzkou došlo k zásahu do osobnostných práv, pôvodca zásahu bol zamestnancom žalovaného 1, žalovaný 2 bol v čase udalosti poistiteľom žalovaného 1. Tragická nehoda ukončila život matky žalobcov, vzťahy v rodine boli harmonické, tvorili fungujúce rodinné spoločenstvo, žalobca 2 žil s matkou v spoločnej domácnosti, po tragédii obaja žalobcovia prežívajú opodstatnenú traumu, zúfalstvo, smútok, citovú ujmu, sú ochudobnení o rozvoj citových väzieb, smrťou matky bolo zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života, majú právo domáhať sa ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

2.Právny zástupca žalobcov na pojednávaní trval na podanej žalobe a ďalších písomných podaniach vo veci. Pokiaľ žalobcovia žalujú aj priamo poistiteľa neznamená to, že nie je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného 1, nezbavuje ho to zodpovednosti. Príčinná súvislosť tu existuje, nebyť dopravnej nehody, nedošlo by k zásahu do súkromia žalobcov.

3.Žalobkyňa v 1. rade na pojednávaní uviedla, že v čase nehody s mamou nežila v spoločnej domácnosti. Je vydatá 18 rokov, ale boli spolu v kontakte, navštevovali sa, jej deti trávili s ňou voľný čas, chodievali spolu na dovolenky, do zahraničia, aj na Slovensko. Žije a býva v J., mama bývala v X. K., čo je asi 20 km. Otec zomrel asi dva roky pred mamou, bol chorý. Po jeho smrti mama zostala bývať sama, teda s bratom. V čase, keď mama zomrela, mal jeden syn 2 roky, druhý syn 14 rokov. Nebude ich vidieť vyrastať, mama jej pomáhala, pomáhala aj s deťmi. Trávili spolu víkendy, chodievali za ňou. Manžel v tom čase pracoval v zahraničí, chodieval domov každý druhý víkend, po tom, čo sa toto stalo, zostal doma. Mama bola pre ňu všetkým. Dala by všetky peniaze za to, aby sa mohla vrátiť späť. Navždy jej bude chýbať, vie, že je to nezvratné. Navštevuje psychológa asi 1 rok, lieky neužíva, chodí na dychové cvičenia na zvládanie stresu. Cíti zodpovednosť aj voči bratovi. Chodievali spolu na turistiku, na dovolenky. Ona mala aj časť domu po svojom otcovi, tam sa stretávali ako rodina, deti behali vonku po dvore, trávili spolu Veľkú noc, rodinné oslavy. Čo sa týka Vianoc, rodičia boli spolu s bratom, po smrti otca mama s bratom, ona bola so svojou rodinou. Čo sa týka mladšieho syna, ten si tak babku až nepamätá, pamätá si, že mu nosila čokoládu, sladkosti, pozná ju na fotografiách, pýta sa kde je. Starší syn má 17 rokov, ten to už viac chápe, babka mu chýba. Vodič sa neospravedlnil, neprejavil ľútosť, chodili na všetky pojednávania, do poslednej chvíle tvrdil, že je nevinný, až na poslednom pojednávaní povedal, že je mu to ľúto.

4.Žalobca v 2. rade na pojednávaní uviedol, že je slobodný, býval v spoločnej domácnosti s rodičmi, po smrti otca už len s mamou. Každý deň boli spolu, bývali spolu. Chodili spolu na rodinné akcie. Niekedy aj spoločne varili, chodili spolu na prechádzky, na cintorín, keď otec zomrel. Chodievali do Y., tam mal starých rodičov, všade chodili spolu, aj so sestrou. V byte zostal bývať sám, znáša to veľmi zle. Po otcovej smrti navštevoval psychológa, musel brať aj tabletky, bývalo mu zle. V súčasnosti navštevuje psychiatra, užíva lieky pre panickú poruchu. Má priateľku, žijú spolu. Vodič sa mu nikdy neospravedlnil.

5.Právny zástupca žalovaného v 1. rade na pojednávaní uviedol, že trvá na písomnom vyjadrení k podanej žalobe, nespochybňuje, že k nehode došlo pri plnení pracovných úloh. Navrhol žalobu vo vzťahu k žalovanému 1 zamietnuť, keďže nárok je možné si uplatniť proti poisťovateľovi, u ktorého mal žalovaný 1 poistené vozidlo. Nejedná sa o nerozlučné spoločenstvo na strane žalovaných.

6.Právny zástupca žalovaného v 2. rade na pojednávaní trval na písomnom vyjadrení k žalobe. Pojem škoda je veľakrát spomínaný v zákona o povinnom zmluvnom poistení a pokiaľ súdy rozhodujú tak, že pod pojem škoda patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy, malo by sa to brať v kontexte celého zákona o PZP. Poukazoval na nedostatok priamej príčinnej súvislosti, keďže žalobcovia sú sekundárne obete dopravnej nehody a to zakladá výluku podľa § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP. Nevidí dôvod na zamietnutie žaloby voči žalovanému 1, je výlučne na vôli žalobcov, proti komu uplatnia nárok, či samostatne proti jednotlivým subjektom, alebo voči obom.

7.Svedkyňa C. L. na pojednávaní uviedla, že so žalobcami a ich matkou sa stretávali, viedli normálny rodinný život, stretávali sa buď u nej alebo u nich, chodievali spolu na výlety, na dovolenky, často sa stretávali u ich mamy. Po nehode to každého zasiahlo, je so žalobcami v kontakte. Oni ako súrodenci sa stretávajú, sú spolu, žalobcovia mali zdravotné problémy. Je to obrovská strata, žalobcovia boli stále s ňou, v kontakte boli dennodenne, aj v telefonickom. Žalobca s ňou býval. Žalobcovia ako súrodenci si pomáhajú, sú spolu. Bolo to tak aj pred nehodou, aj po nehode. So žalobcom nie je až tak často, častejšie je so žalobkyňou. Spomienky sú. Povedala by, že sa častejšie stretávali, keď jej sestra ešte žila. Po nehode boli spolu aj na opekačke, ale nebolo to ako predtým. Povedala by, že žalobca viac trpí, predsa on s ňou žil. Zúčastňovala sa trestných pojednávaní, na chodbe ju oslovil konateľ spoločnosti p. F. a ospravedlnil sa, povedal niečo také, že ho to mrzí.

8.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, ich právnych zástupcov, svedkyne, oboznámením sa s obsahom spisu a to žalobou, rozsudkom Okresného súdu Prievidza 3T/91/16, uznesením Krajského súdu v Trenčíne 3To/29/17, úmrtným listom, rodnými listami, poisťovateľom, vyjadreniami žalovaných, replikou žalobcov, duplikou žalovaného 1, doplnením dokazovania a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobcovia v 1. a 2. rade sú súrodenci.

Sú deťmi X. V., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX.

Dňa 7.7.2015 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej matka žalobcov utrpela zranenia, ktorým na mieste nehody podľahla.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/91/2016 zo dňa 11.11.2016, právoplatného dňa 11.5.2017, bol obžalovaný E. L., nar. XX.X.XXXX uznaný vinným, že dňa 7.7.2015 v čase asi o 6.10 hod. viedol po ceste prvej triedy č. 1/50 smerom z obce Dolné Vestenice do mesta Nováky, okr. Prievidza motorové vozidlo zn. Peugeot Boxer EČ: X. XXX D. rýchlosťou asi 96 km/h a v priestoroch oproti reštaurácii Majer pri prejazde križovatkou a mieste, kde je dopravnou značkou „Zákaz predchádzania" predchádzal pred ním idúce motorové vozidlo zn. Citroen C3 EČ: J. XXX M., ktoré viedla ako vodička X. V. a potom, čo táto začala odbočovací manéver vľavo, na miesto ležiace mimo cesty, na parkovisko pred reštauráciou Majer, prednou časťou vozidla Peugeot Boxer pri jej predchádzaní narazil do ľavej bočnej časti vozidla zn. Citroen C3, ktoré sa už nachádzalo v protismernom jazdnom pruhu, následkom čoho vozidlo zn. Citroen C3 otočilo a narazilo zadnou časťou do autobusovej zastávky, v dôsledku čoho utrpela poškodená X. V. zranenie, na následky ktorých na mieste nehody zomrela, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konania porušením dôležitej povinnosti uloženému podľa zákona, tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona.

Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný E. L. odvolanie, Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 3To/29/2017 zo dňa 11.5.2017 jeho odvolanie ako nedôvodné zamietol.

Žalovaný v 1. rade mal ku dňu dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v poisťovni KOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group zmluvou č. 6557032, predmetom poistenia bolo vozidla Peugeot Boxer EČ: X. XXX D. Obžalovaný E. L. bol v čase dopravnej nehody zamestnancom žalovaného v 1. rade a k dopravnej nehode došlo počas jazdy vykonávanej v rámci plnenia jeho pracovných úloh.

Z lekárskej správy MUDr. H. P. zo dňa 12.11.2015 súd zistil, že žalobkyňa v 1. rade trpí dyspeptickým syndrómom s nauzeou.

Zo správy MUDr. K. H. - psychiatrická ambulancia zo dňa 15.5.2018 vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade trpí úzkostnou poruchou.

9.Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

Súdny dvor (druhá komora) Európskej únie dňa 24. októbra 2013 rozsudkom vo veci C-22/12 rozhodol tak, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. 04. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. 12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. 05. 2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. 05. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového

vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Súd vychádzajúc z rozsudku Súdneho dvora, konštatuje, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným zmluvným poistením motorového vozidla. Náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým obetí dopravnej nehody slovenská právna úprava priznáva podľa ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Za stavu, že právo umožňuje navrhovateľom požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, je dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia.

10.V prvom rade sa súd musel vysporiadať s otázkou, či nároky žalobcov na náhradu nemajetkovej umy uplatnené voči žalovaným sú v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. kryté z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čo žalovaný v 2. rade namietal. Súd sa s názorom žalovaného v 2. rade nestotožnil a mal za to, že uzatvorená zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v sebe zahŕňa aj poistenie nemajetkovej ujmy a žalobcovia ako poškodení si môžu uplatniť svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priamo proti poisťovni. Súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp.zn. 6MCDo/1/2016 zo dňa 31.7.2017, v ktorom je uvádzané, že v čase nasledujúcom po rozhodnutiach NS sp. zn. 4 Cdo/168/2009 a 3 Cdo/301/2012 spornú právnu otázku riešil (a tiež vyriešil) ústavný súd. Ten nielenže už vo viacerých ním dosiaľ posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní, namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustaľujúcimi krytie aj nemajetkovej umy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní v rámci odôvodnenia uznesenia z 11. októbra 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel, že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitimácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v ZoPZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zodpovednostného zákona je pritom aj ústavne konformným, pretože zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t. j. poistením pri pracovných úrazoch, a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Ak totiž dôjde pri dopravnej nehode k úmrtiu zamestnanca, ustanovenie §94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, (v znení neskorších zmien a doplnení) zakladá pozostalým, ktorými sú manžel alebo manželka a nezaopatrené dieťa, nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu, najviac však vo výške 46 485,40 € (u manžela alebo manželky). Toto odškodnenie, i keď je limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy, poskytovaná z úrazového poistenia. Niet žiadneho rozumného dôvodu, pre ktorý by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho ako zamestnanca pri dopravnej nehode mala byť predmetom poistného krytia (aj keď podľa iného zákona), zatiaľ čo v prípadoch, ak by nešlo o zamestnanca, by to tak byť nemalo. Pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda,

ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (tu por. napr. rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).

Čo sa týka námietky absencie priamej príčinnej súvislosti, súd sa s týmto názorom nestotožnil, pretože existuje priama príčinná súvislosť medzi dopravnou nehodou a nemajetkovou ujmou, ktorú utrpeli žalobcovia, pokiaľ by k takejto udalosti nedošlo, nedošlo by ani k zásahu do súkromnej sféry žalobcov. Povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, medzi škodami, ktoré musia byť kryté, sa nachádza najmä ujma na zdraví. Pod pojem ujma na zdraví pritom patrí akákoľvek ujma spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu.

11.Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 2 OZ, škoda je spôsobená právnickou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú, ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 427 ods. 1 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Ďalej sa súd v konaní zaoberal aj otázkou pasívnej legitimácie žalovaného v 1. rade. Pod vecnou legitimáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť strán sporu vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitimáciu má ten, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitimácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. O nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú od žalovaného v 1. rade náhrady nemajetkovej ujmy, z dôvodu, že bol v čase nehody zamestnávateľom vodiča E. L., ktorý viedol motorové vozidlo zn. Peugeot Boxer EČ: X. -XXX D. a bol priamym pôvodcom zásahu do ich osobnostných práv. V takom prípade nenesie zodpovednosť za spôsobenú škodu, či nemajetkovú ujmu sám vodič, ale jeho zamestnávateľ - žalovaný v 1. rade a to s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého sám vodič ako fyzická osoba za škodu nezodpovedá, ale zodpovedá právnická osoba, ktorá ho použila na činnosť, pri ktorej vznikla škoda. Analogické použitie § 420 ods. 2 OZ na právne vzťahy z ochrany osobnosti je možné s poukazom na § 853 ods. 1 OZ, podľa ktorého občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené, sa spravujú ustanoveniami OZ, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie, aj s poukazom na rozhodnutia NS ČR sp.zn. 30 Cdo/1509/2011, 30 Cdo/73/2003, 28 Cdo/932/2002. Žalovaný v 1. rade je vo veci pasívne vecne legitimovaný bez ohľadu na to, že ako žalovaný v 2. rade je žalovaný priamo aj poistiteľ.

12.Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti , aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti , má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti , za ktorých k porušeniu práva došlo.

13.Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a je v rozpore s povinnosťami pôvodcu zásahu, stanovenými právnym poriadkom. Právo na ochranu osobnosti /tzv. osobnostné právo/ prináleží každej fyzickej osobe. Výpočet jednotlivých zákonom chránených zložiek osobnosti je v § 11 OZ uvedený len príkladmo. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene, či nezavinene, vedome alebo nevedome. Konanie žalovaného v 1. rade, resp. jeho zamestnanca, súd považoval za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov spôsobilý privodiť im ujmu osobnosti človeka. Žalobcovia tak ako každý človek majú s poukazom na § 11 OZ právo na ochranu svojej osobnosti, svojho súkromia, pričom právo na ochranu súkromia zahŕňa široký rozsah života človeka - právo na ochranu intímneho života, citového života, priateľských vzťahov, rodinných vzťahov a podobne, do ktorého im odporkyňa zasiahla svojim konaním. V konaní bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že zamestnanec žalovaného v 1. rade bol uznaný vinným, že dňa 7.7.2015 z nedbanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchala prečin usmrtenia, súd s poukazom na ustanovenie § 193 CSP v občianskom súdnom konaní je vždy viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, je viazaný odsudzujúcim rozsudkom vyneseným v trestnom konaní, je viazaný výrokom trestného rozsudku, to znamená, že súd mal jednoznačne a bez pochybností za preukázané, že zamestnanec žalovaného v 1. rade sa dopustil protiprávneho konania - spáchal prečin usmrtenia a z výroku o vine vyplýva, že predchádzal pred ním idúce osobné motorové vozidlo v mieste kde je zákaz predchádzania, narazil do vozidla, ktoré začalo odbočovací manéver, vozidlo narazilo do autobusovej zastávky, v dôsledku čoho poškodená X. Z. utrpela zranenia a na mieste im podľahla. V občianskom súdnom konaní je súd viazaný nielen rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnou kvalifikáciou skutku a tým aj formou zavinenia predpokladanou Trestným zákonom /R 35/1993/.

14.S poukazom na dokazovanie vykonané v tomto konaní súd dospel k záveru, že zamestnanec žalovaného 1 svojim konaním zasiahol výrazným spôsobom do práva na ochranu osobnosti žalobcov, pričom súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä členmi rodiny. Súdna prax považuje za zásah do súkromia aj spôsobenie smrti niektorej z blízkych osôb tak ako je to dané v predmetnej prejednávanej veci, je nepochybné, že žalovaný v 1. rade rozvrátil rodinný život žalobcov, do rodiny bola vnesená trauma, bolesť, smútok, strata matky je nenapraviteľná, nezabudnuteľná, bude ich sprevádzať po celý zvyšok ich života, budú musieť navždy žiť s pocitom a vedomím straty blízkej osoby, vzťahy medzi nebohou X. Z. a žalobcami ako matkou a jej deťmi boli silné a intenzívne, žalobca 2 s ňou býval až do dopravnej nehody v spoločnej domácnosti. Aj keď žalobkyňa 1 už nežila so svojou matkou v spoločnej domácnosti, napriek tomu boli neustále v kontakte, či už telefonickom alebo osobnom, navštevovali sa, trávili spolu víkendy, dovolenky, chodievali na výlety, pomáhala jej s deťmi. Smrť matky silne a intenzívne prežívajú obaja žalobcovia doposiaľ, žalobkyňa 1 musela vyhľadať lekársku starostlivosť, svedčia o tom predložené lekárske správy. Žalobcovia tvorili s nebohou fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovanými väzbami, v dôsledku nečakanej smrti prežívajú pocity nervozity a smútku. Stratili možnosť viesť s matkou súkromný život a sú od jej smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Nemajú už ani otca, ktorý zomrel podľa vyjadrenia žalobkyne asi dva roky pred ich matkou. Protiprávnym konaním zamestnanca žalovaného v 1. rade prišlo k tak nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov a tým k zásahu do ich osobnostných práv. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov fakticky neodstrániteľná. Zásah do osobnostných práv žalobcov dosahoval takú intenzitu, ktorá požíva právnu ochranu podľa citovaných zákonných ustanovení OZ. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je samostatný právny prostriedok ochrany fyzickej osoby výnimočného charakteru v tom zmysle, že jeho použitie prichádza do úvahy len v tých kvalifikovaných prípadoch, keď morálna satisfakcia by sa nezdala postačujúca, to je jediná podmienku priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Závažnosť ujmy treba posudzovať aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, ktoré vznikli. Titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia požadovali zaplatenie sumy 13.000 eur a 15.000 eur, výšku nemajetkovej ujmy určuje súd na základe voľnej úvahy, pri rozhodovaní berie

do úvahy závažnosť ujmy, ku ktorej došlo a okolnosti, za ktorých k ujme došlo. Súd súhlasí s tým, že došlo k vážnemu a výraznému zásahu do osobnostných práv žalobcov, výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a zaviazal žalovaných zaplatiť žalobkyni v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 13.000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 15.000 eur, tu zobral na zreteľ to, že žalobca v 2. rade tvoril s nebohou spoločnú domácnosť, žili v spoločnej domácnosti, pričom žalobkyňa 1 už mala založenú vlastnú rodinu, mala manžela a deti, preto súd nepriznal žalobcom tú istú výšku nemajetkovej ujmy, diferencoval vzťah medzi žalobcami a nebohou, a žalobkyni priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 13.000 eur, keďže už s matkou nežila v spoločnej domácnosti a súd sa prikláňa k názoru, že situácia je pre žalobcu 2 ťažšia v tom smere, že s nebohou žil v jednej domácnosti a o to je to pre neho ťažšie. Žalobcovi v 2. rade, ktorý s nebohou žil pred jej smrťou v spoločnej domácnosti priznal vyššiu sumu 15.000 eur, sami žalobcovia v podanej žalobe sumu 13.000 eur a 15.000 eur určili a sami vyjadrili v peniazoch výšku nemajetkovej ujmy, ktorú požadujú za spôsobenú ujmu. Ustanovenie § 13 ods. 3 OZ určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje zákon žiadne medze. Sumu 13.000 eur a 15.000 eur súd považoval za primeranú, pričom prihliadol na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, ktorú v danom prípade považoval za veľmi závažnú, intenzívnu a v podstate stále pretrvávajúcu, pretože strata rodiča - matky je neodstrániteľná a nenapraviteľná ujma, každý, aj dospelý človek chce mať pri sebe rodičov čo najdlhšie a stratiť matku za takýchto okolností je kruté. Súd z výpovedí žalobcov aj svedkyne dospel k názoru, že vzťahy v rodine navzájom boli veľmi intenzívne, trávili spolu svoj voľný čas, pomáhali si, rozumeli si, vychádzali spolu veľmi dobre, vypovedali tak obaja žalobcovia, ktorí sa k svojmu vzťahu s matkou a životu s ňou vyjadrili aj písomne, potvrdila to svedkyňa, predložené boli fotografie, po nehode to už nie je ono ako vypovedala svedkyňa L., povedala to veľmi jednoducho, ale vystihla podstatu veci. Súd vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že nebohá X. Z. v čase nehody mala 55 rokov, žalobcovia sa doteraz s jej smrťou nevyrovnali, chýba im, vyplýva to z ich výpovedí ako aj výpovedí svedkyne, je otázne, či sa dá s takouto udalosťou v živote človeka vôbec vyrovnať, žalobkyňa musela vyhľadať aj lekársku pomoc, o čom svedčia predložené lekárske správy, aj žalobca tvrdil, že navštevuje psychiatra, avšak dôkazy k tomu nepredložil. K okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo súd poukazuje na trestný rozsudok, z ktorého vyplýva, že zamestnanec žalovaného v 1. rade bol právoplatným trestným rozsudkom uznaný z prečinu usmrtenia, tým bola preukázaná jeho zodpovednosť za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov, jeho zodpovednosť je objektívnou zodpovednosťou, bez ohľadu na zavinenie. Súd zobral do úvahy aj správanie sa samotného žalovanej v 1. rade, ktorý podľa tvrdení žalobcov nevyjadril ľútosť, neospravedlnil sa im, podľa vyjadrenia žalobkyne až na poslednom pojednávaní v trestnej veci uviedol, že je mu to ľúto, uvedené skutočnosti tiež súd zobral do úvahy pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy. Súd hodnotil aj správanie sa samotnej dotknutej osoby, ktoré je pri neoprávnenom zásahu právne významné a vyhodnotil ho tak, že nebohá nijakým spôsobom nevyvolala a nezapríčinila dopravnú nehodu, bola jej obeťou. Suma 13.000 eur a 15.000 eur zodpovedá aj rozsudkom súdov v obdobných veciach napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4 Cdo139/2011. Primárnym významom nemajetkovej ujmy je satisfakčná funkcia, teda vyvážiť, resp. zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu, pretože nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práva sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné ani presne kvantifikovať a vyčísliť.

15.Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Poľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, pretože vo veci mali plný úspech, v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo sú v tomto prípade žalobcovia, keďže žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 súd nevzhliadol a z obsahu spisu

nevyplývajú. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 CSP/.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).